

O‘ZBEKISTON MADANIY MEROSINI O‘RGANISH, SAQLASH VA OMMALASHTIRISH BO‘YICHA BUTUNJAHON JAMIYATI A‘ZOLARINING O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI SHAVKAT MIROMONOVICH MIRZIYOYEVGA MUROJAATNOMASI!

O‘zbekiston madaniy merosini o‘rganish, saqlash va ommalashtirish bo‘yicha Butunjahon jamiyatining “O‘zbekiston – buyuk yo‘llar va sivilizatsiyalar chorrahasi: imperiyalar, dinlar, madaniyatlar” III Xalqaro kongressi ishtirokchilari nomidan samimiyatimni bildirishga ijozat bergaysiz. Yangi O‘zbekistonda uning ravnaqi va taraqqiyoti uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishga qaratilgan tinimsiz mehnatingizga hurmatimni izhor etaman. Sizning tashabbuslaringiz O‘zbekiston madaniy merosini o‘rganish, asrab-avaylash va ommalashtirishga qaratilgan bo‘lib, “Moddiy va nomoddiy merosni asrab-avaylash. Haqiqiy muammolar va ularni hal qilish strategiyalari” mavzusini biz juda muhim deb hisoblaymiz.

O‘zbekiston Madaniy merosi haftaligida ushbu tashabbuslarni to‘liq baholash imkonini bergan ajoyib imkoniyatlar uchun sizga minnatdorchilik bildiramiz. Qurultoy, konferensiyalar va davra suhbatlarida Sharq va G‘arb uchrashuvida tarixiy rol o‘ynagan O‘zbekiston hududining o‘ziga xosligi haqida ko‘plab ma‘ruzalar qildik, taqdimotlar o‘tkazdik. Bu omil ham O‘zbekiston mutafakkirlari va olimlarining buyuk asarlari jahon sivilizatsiyasi rivojiga katta hissa qo‘shgan. Shu nuqtai nazardan, Islom dinining tinchlik, ezgulik, bag‘rikenglik, insonparvarlik va ma‘rifat dini sifatida asl mohiyatini jahon hamjamiyatiga yetkazish borasidagi tashabbusingizga ortiqcha baho berish qiyin. Hurmatli Shavkat Miromonovich! Biz, butun dunyo olimlari, madaniyat va san‘at sohasi mutaxassislari va jurnalistlari “O‘zbekiston madaniy merosi jahon to‘plamlarida” loyihasi homiyligida birlashdik. Dunyoda o‘xshashi bo‘lmagan ushbu medialoyiha O‘zbekistonning buyuk tarixi va bebaho ma‘naviy boyligi bilan bog‘liq san‘at buyumlari, qo‘lyozma va hujjatlar to‘g‘risida hujjatli filmlar to‘plash, o‘rganish, nashr etish va yaratishni nazarda tutadi. Loyihaning amalga oshirilishi natijasida 20 ta albom nashr etildi va yana 13 ta albom nashrga tayyorlandi, 30 dan ortiq hujjatli film suratga olindi.

Loyihani yangi O‘zbekistonning timsoli, fuqarolik jamiyati, jamoat, davlat va xalqaro tashkilotlar, ijtimoiy mas‘uliyatli biznes, ommaviy axborot vositalari va dunyo olimlari sa‘y-harakatlarini birlashtirish natijasida ma‘rifat va ta‘lim sohasi misli ko‘rilmagan natijalarga erishishning yorqin namunasi deyish mumkin.. Kongress kunlarida Parijda O‘zbekiston madaniy merosini saqlash, o‘rganish va ommalashtirish bo‘yicha Butunjahon jamiyatining rasmiy huquqiy ro‘yxatidan o‘tgani biz uchun xushxabar bo‘ldi. Bu ofis Yevropa markazidagi mobil uchrashuvlarimiz uchun ishonchli post bo‘ladi. Bu joyning tanlanishi bejiz emas, chunki u butun dunyo olimlarining samarali muloqoti bo‘lib xizmat qiladi, shuningdek, jamiyatimizni YUNESKO bosh qarorgohiga yaqinlashtiradi. Shu bilan

birga, biz III Xalqaro Kongressda qaror qabul qilgan Jahon jamiyatining markaziy ofisini Toshkentda ochish zarurligiga ishonchimiz komil. Ushbu tashabbus butun ilmiy jamoatchilik tomonidan katta qiziqish bilan qabul qilindi. Ta'kidlash joizki, Sizning ko'magingizda amalga oshirilayotgan mazkur loyiha o'z kasbiy manfaatlarini, ba'zan esa ilmiy hayotini ham O'zbekistonni o'rganish bilan bog'lagan xorijlik va mahalliy olimlarni birlashtirish uchun misli ko'rilmagan sharoitlarni yaratdi.

Jahon ilmiy kuchlarini birlashtirish, olimlarning o'ziga xos xalqaro ilmiy laboratoriyasini tashkil etish jamiyatimiz hayotining eng kuchli jihatlaridan biridir. Shu munosabat bilan biz O'zbekistonga madaniyat va san'at tarixi masalalari bilan bog'liq ilmiy-tadqiqot, ma'rifiy va ma'rifiy ishlarda har tomonlama yordam berishga tayyor ekanimizni bildiramiz. Bugun, III Xalqaro Kongress kunlarida ishonch bilan aytishimiz mumkinki, Jahon jamiyati ham xalqaro diplomatiyaning samarali shakli bo'lib, xalqlar va mamlakatlar o'rtasidagi o'zaro anglashuvni mustahkamlashga, eng muhimi, mamlakatimizning madaniy qiyofasini yuksaltirishga xizmat qiladi. O'zbekiston jahon sahnasida. "O'zbekiston madaniy merosi haftaligi" tashkilotchilari bizga "Kushon imperiyasi va uning jahon sivilizatsiyasi rivojiga qo'shgan hissasi" ko'rgazmasi kabi misli ko'rilmagan ilmiy ahamiyatga ega bo'lgan tadbirlarni ham tomosha qilish imkoniyatini berdi. Ko'p yillar davomida keng ommaga yetib bo'lmaydigan Dalverzin xazinasi taqdimoti va arxeologlar Kampirtepa nomi bilan mashhur bo'lgan ilk ellinizmning noyob yodgorligi. Amudaryo bo'yidagi grek posti Aleksandriya Oksiananing tantanali ochilishi bo'lib o'tdi.

O'zbekiston o'z merosining boyligi va serqirraligiga qoyil qolganiga yana bir bor amin bo'ldik, mamlakat hukumati, shaxsan siz zamonaviylikni buyuk ajdodlarga munosib qilish uchun barcha imkoniyatlarni ishga solasiz. Bu haqida "O'zbekiston. Sevgi afsonalari" filmida aniq aytilgan. III Xalqaro Kongress ishi natijasida biz Jahon jamiyatining keyingi ikki yildagi faoliyatining "yo'l xaritasi"ni qabul qildik. Bu umumiy harakatlarimizning o'ziga xos dasturi – chuqur ishonchimiz komilki, O'zbekiston madaniy merosini o'rganish, asrab-avaylash va ommalashtirish masalalarini mutlaqo yangi bosqichga ko'taradigan g'oya va loyihalar majmuasidir. Harakat dasturida yangi kitob-albomlar nashr etish, ayrim loyihalarni dastlabki bosqichda amalga oshirish bilan birga, fan ufqlarini kengaytiruvchi yangi faoliyat yo'nalishlari ham o'rin olgan. O'rta asrlarning noyob yozma merosi namunalari faksimil nusxalarini yaratishni nazarda tutuvchi "O'zbekistonning 100 ta eng yaxshi qo'lyozma yodgorliklari" loyihasi sharqshunoslik uchun katta ahamiyatga ega. Bu jahonning turli fondlarida saqlanayotgan o'zbek merosining hali amalda o'rganilmagan ulkan qo'lyozma durdonalarini ilmiy muomalaga kiritish imkonini beradi.

Boshqa muhim loyihalarni ham aytib o'tish kerak. Arxeologiya fani O'zbekiston hududidagi qadimiy manzilgohlar va ob'yektlarni xaritaga tushirishga juda muhtoj. Bu muammoni "O'zbekiston arxeologik yodgorliklari kartografiyasi" loyihasini

amalga oshirish orqali hal qilishni rejalashtirganmiz. Yana bir dolzarb loyiha – “O‘zbekiston me‘moriy epigrafiyasi” bo‘lib, u o‘tgan asrlardagi me‘moriy yodgorliklarda saqlanib qolgan noyob xabarlarni yozib olish, shifrlash va bir necha tillarga tarjima qilish imkonini beradi. Ushbu turkumning 13 ta albomi allaqachon nashr etilgan va bu yo‘nalishdagi ishlar davom etmoqda. Shu bilan birga, Hindiston, Afg‘oniston, Erondagi temuriylar merosining saqlanib qolgan me‘moriy yodgorliklaridagi bitiklarni ham hal qilishni taklif etamiz. Shuningdek, biz “O‘zbekiston me‘moriy yodgorliklari katalogi” loyihasini amalga oshirishni zarur deb hisoblaymiz, uning yaratilishi O‘zbekistonga nafaqat tizimli hisobini yuritish, balki O‘zbekiston hududida mavjud bo‘lgan noyob yodgorliklarni dunyoga keng namoyish etish imkonini beradi. O‘zbekiston. Yana bir tashabbus – “O‘zbekiston fani va madaniyati olimlar ijodida” loyihasi bo‘lib, u yirik olimlarning so‘nggi yuz yillikdagi yuksak ilmiy asarlarini o‘zbek va ingliz tillariga tarjima qilib, qayta nashr etadi.

Parijdagi Temuriylar jamiyatining 30 yillik faoliyatiga mo‘ljallangan “La Timuride” jurnalining sonlarini sarhisob qilish qiziqarli loyihalardan biri bo‘lishi mumkin. O‘zbekistonning noyob mahallalarini kataloglashtirish va davlat reestriga kiritish loyihasi ham alohida ahamiyatga ega bo‘lib, bu noyob davlat muassasasi ko‘rinishini saqlab qoladi. Ishonchimiz komilki, bu o‘ta muhim masalalarning yechimi zamonaviy ilm-fanni yanada rivojlantirish va ommalashtirishga xizmat qilish bilan birga, O‘zbekistonning turizm salohiyatini yuksaltirishga ham salmoqli hissa qo‘shadi. O‘zbekistonning navqiron avlodini o‘z zaminiga g‘urur va muhabbat ruhida tarbiyalashda yuqoridagi loyihalarning ahamiyatini, albatta, alohida ta’kidlash lozim. Yoshlarning qiziqishlarini inobatga olgan holda albom kitoblari va media mahsulotlarni nashr etishda eng so‘nggi 3D texnologiyalarni qo‘llashni boshladik. Bizning fikrimizcha, loyiha doirasida dunyoning yetakchi olimlari tomonidan tayyorlangan nashr etilgan kitob-albomlar materiallari O‘zbekistondagi maktab va oliy o‘quv yurtlari uchun o‘quv qo‘llanmasi sifatida foydalanishi, O‘zbekiston va jahondagi har bir kutubxonada bo‘lishi kerak. Yuqoridagi loyihalarni amalga oshirishda yangi O‘zbekistonga va shaxsan sizga yordam berishga bel bog‘laganimizni alohida ta’kidlamoqchimiz.

Shu bilan birga, siz, muhtaram Shavkat Miromonovich, tarafimizdan qabul qilingan, yangi loyihalarni o‘z ichiga olgan “Yo‘l xaritasi”ning hayotga tatbiq etilishini shaxsan qo‘llab-quvvatlashingizga umid bildiramiz. Fursatdan foydalanib, o‘zbek xalqiga xos saxovatli sharqona mehmondo‘stlik uchun Sizga alohida minnatdorlik bildiramiz, sizga mustahkam sog‘lik, farovon O‘zbekistonni barpo etish va rivojlantirish yo‘lidagi insoniy intilishlaringiz va samarali faoliyatingizda yanada muvaffaqiyatlar tilaymiz!

O‘zbekiston madaniy merosini saqlash, o‘rganish va ommalashtirish bo‘yicha Butunjahon jamiyati a‘zolari tomonidan qabul qilingan. 2019 yil 25 avgust.